

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Педагогічний факультет

Кафедра початкової та дошкільної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи **Н. В. Михальченко**

28 серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ДОШКІЛЬНА ПЕДАГОГІКА»

Ступінь: бакалавр

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність: 012 Дошкільна освіта

Освітньо-професійна програма «Дошкільна освіта»;

Дошкільна освіта. Логопедія

2024 – 2025 навчальний рік

Розробники: Степанова Тетяна Михайлівна, доктор педагогічних наук,
професор _____ (Т. М. Степанова);

Тесленко Світлана Олегівна, кандидат педагогічних наук, старший викладач
кафедри _____ (С. О. Тесленко).

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри початкової та дошкільної
освіти

Протокол № 1 від «27» серпня 2024 р.

Завідувачка кафедри _____ (С. І. Якименко)

«27» серпня 2024 р.

Анотація

Курс «Дошкільна педагогіка» (5 крд.) містить теми (14 тем), що найбільш конкретно і повно розкривають основний зміст і методи різних напрямів виховання дошкільників (фізичне, естетичне, розумове, трудове, моральне виховання), знання яких допоможе майбутнім вихователям встановити кращий мікроклімат у роботі з дітьми, їхніми батьками; знайти правильний стиль поведінки зі своїми колегами, керівниками ЗДО, колективом ЗДО в цілому.

Узагальнений матеріал містить сполучення навчальних посібників із дошкільної педагогіки у поєднанні з історико-педагогічною літературою; осмислення проблем народної педагогіки як засобу національного виховання, практичні поради щодо освітньої роботи з дітьми від народження до 6-ти років, їхню життєдіяльність.

Матеріал містить ключові визначення і формулювання дошкільної педагогіки.

Ключові слова: дошкільна педагогіка, особистість, виховання, ранній вік, дошкільний вік, вихователь закладу дошкільної освіти, педагогічна культура, програми виховання в ЗДО.

Summary

The course "Preschool pedagogy" (5 credits) contains topics (14 topics) that most concretely and fully reveal the main content and methods of various areas of preschool education (physical, aesthetic, mental, labor, moral education), the knowledge of which will help future educators to establish better microclimate in working with children and their parents; find the right style of behavior with your colleagues, managers of ZDO, ZDO team as a whole.

The course "Preschool pedagogy" (5 credits) contains topics (15 topics) that most concretely and fully reveal the main content and methods of various areas of preschool education (physical, aesthetic, mental, labor, moral education), the knowledge of which will help future educators to establish better microclimate in working with children and their parents; find the right style of behavior with your colleagues, managers of ZDO, ZDO team as a whole.

The material contains key definitions and formulations of preschool pedagogy.

Key words: preschool pedagogy, personality, upbringing, early age, preschool age, preschool teacher, pedagogical culture, educational programs in preschool education.

1. Опис навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Нормативна	
Загальна кількість годин – 150	Спеціальність: 012 Дошкільна педагогіка	Семестр	
		3-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 8 самостійної роботи студента – 11	Ступінь: бакалавр	Лекції	
		28 год.	
		Практичні, семінарські	
		30 год.	
http://moodle.mdu.edu.ua/my/	Ступінь: бакалавр	Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		92 год.	
		Вид контролю: екзамен	

Мова навчання – українська

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 50 год. – аудиторні заняття, 100 год. – самостійна робота (33,3% / 66,7%).

Заочна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>заочна форма навчання</i>	
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Нормативна	
Загальна кількість годин – 150	Спеціальність: 012 Дошкільна педагогіка	Семестр	
		3-й	
http://moodle.mdu.edu.ua/my/	Ступінь: бакалавр	Лекції	
		8 год.	
		Практичні, семінарські	
		8 год.	
		Самостійна робота	
		134 год.	
		Вид контролю: екзамен	

Мова навчання – українська

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для заочної форми навчання – 16 год. – аудиторні заняття, 134 год. – самостійна робота (11,1% / 88,9%).

2. Мета, завдання навчальної дисципліни та очікувані результати

Мета курсу: отримання студентами знань про безперервність освітнього процесу в закладі дошкільної освіти, його наступність та перспективність.

Завдання курсу: розуміння законів і закономірностей освітнього процесу в ЗДО та застосування їх у своїй практичній освітній діяльності;

- навчитися правильно користуватися законами формування особистості в конкретній виховній роботі з дітьми і дорослими;

- творче використання передових технологій у вихованні дитини-дошкільника, у роботі з батьками;

- розуміти причинно-наслідкові зв'язки виховного впливу на особистість дошкільника та вміло застосовувати знання в своїй практичній діяльності.

Передумови для вивчення дисципліни:

Навчальна дисципліна складається з 5-ти кредитів.

Програмні результати навчання:

ПРН-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПРН-04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПРН-05. Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.

ПРН-06. Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.

ПРН-07. Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.

ПРН-09. Розуміти історію та закономірності розвитку дошкільної освіти. Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний навчально-виховний простір закладу дошкільної освіти.

ПРН-10. Бути знайомим з програмою раннього втручання, розуміти можливості опори на нього в подальшій роботі з дітьми з особливими освітніми потребами.

ПРН-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.

ПРН-18. Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.

ПРН-21. Розробляти індивідуальні програми соціалізації й адаптації дітей раннього і дошкільного віку.

ПРН-22. Дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-наукової програми здобувач вищої освіти оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

КЗ-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

КЗ-9. Здійснення безпечної діяльності.

II. Фахові:

КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

КС-6. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.

КС-7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).

КС-8. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок екологічно безпечної поведінки і діяльності в побуті, природі й довкіллі.

КС-12. Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності.

КС-16. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу.

КС-17. Здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці.

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Тема 1. Предмет і методи дошкільної педагогіки

Предмет дошкільної педагогіки, її завдання. Становлення дошкільної педагогіки як науки, її розвиток. Методологічні основи дошкільної педагогіки. Зв'язок дошкільної педагогіки з іншими науками. Методи, завдання і організація педагогічних досліджень.

Тема 2. Мета і завдання складових частин різнобічного виховання дітей дошкільного віку

Мета виховання: а) ідея виникнення мети виховання, погляди вчених на мету виховання; б) мета та завдання дошкільного виховання.

Комплексний підхід у виховання. Завдання складових частин виховання. Народна педагогіка як засіб національного виховання дошкільників.

Тема 3. Виховання і розвиток дітей раннього віку

Особливості розвитку і завдання виховання дітей раннього віку. Виховання і розвиток дітей 1-го року життя. Виховання і розвиток дітей 2-го - 3-го року життя. Робота з батьками дітей раннього віку.

Тема 4. Виховання і розвиток дітей в період дошкільного дитинства

Роль виховання у розвитку і формуванні особистості. Фактори, що на них впливають. Роль діяльності і спілкування у формуванні активної творчої особистості. Педагогічна вікова періодизація дошкільного дитинства. Робота з обдарованими дітьми. Робота з педагогічно занедбаними дітьми.

Тема 5. Програма виховання в дитячому садку

Програма, її значення в роботі з дітьми-дошкільниками. Вимоги до програм, характеристика варіативних програм.

Тема 6. Фізичне виховання дітей дошкільного віку

Фізичне виховання в системі громадянського виховання. Народна педагогіка про фізичне виховання. Завдання, зміст і засоби фізичного виховання дошкільників: а) режим в житті дитини; б) харчування; в) виховання культурно-гігієнічних навичок у дитини-дошкільника; г) загартування; д) фізичні вправи.

Організація роботи вихователя з рухової активності дітей в закладі дошкільної освіти в I і II половину дня.

Тема 7. Моральне виховання дітей дошкільного віку

Моральне виховання. Народна педагогіка про моральне виховання. Теоретичний розвиток морального виховання. Завдання морального виховання, його багатоаспектність. Зміст і методи морального виховання. Моральне виховання дітей різних вікових груп.

Тема 8. Розумове виховання і навчання дітей дошкільного віку

Загальні основи розумового виховання. Народна педагогіка про розумове виховання. Погляди вчених на розумовий розвиток дошкільників. Завдання, зміст і засоби розумового виховання дітей. Сенсорне виховання.

Зміст та методика сенсорного виховання дитини-дошкільника.

Тема 9. Трудове виховання дітей дошкільного віку

Теоретичні основи трудового виховання дітей дошкільного віку. Завдання трудового виховання. Засоби трудового виховання. Принципи організації трудової діяльності дітей.

Праця дітей, її види. Форми організації трудової діяльності дітей. Шляхи виховання самостійності та працелюбства у дітей дошкільного віку засобами праці.

Тема 10. Естетичне виховання дошкільників

Естетичне виховання, його сутність, розвиток теорії. Принципи естетичного виховання. Завдання естетичного виховання. Зміст, методи та засоби естетичного виховання дошкільників. Організація естетичного виховання в умовах закладу дошкільної освіти.

Тема 11. Гра та іграшка в житті дитини

Гра як провідний вид діяльності дошкільників. Походження гри в історії суспільства. Іграшка – найважливіший засіб розвитку гри. Виникнення, розвиток гри, її виховні функції. Творчі, сюжетно-рольові ігри. Театралізовані ігри, їх місце в педагогічному процесі. Дидактичні ігри як засіб навчання і виховання дітей. Умови для гри в ЗДО.

Тема 12. Організація педагогічного процесу та планування навчально-виховної роботи в закладі дошкільної освіти

Поняття «педагогічний процес», його комплексний характер. Принципи та закономірності педагогічного процесу. Гуманістична спрямованість педагогічної роботи з дітьми. Особливості організації життя дітей в різних вікових групах ЗДО. Організація педагогічного процесу в різновіковій групі.

Планування педагогічної роботи, особливості планування. Аналіз

вихователем освітньої роботи, його значення.

Тема 13. Зв'язок сім'ї і закладу дошкільної освіти у вихованні дітей

Проблема сімейного виховання в працях українських педагогів-дослідників. Педагогічна культура сім'ї.

Клубна робота як нова форма роботи з батьками.

Тема 14. Дитячий садок і школа. Наступність між дитячим садком і школою

Створення розвивального середовища в закладах дошкільної освіти: середовище розвитку дитини в структурі державного освітнього стандарту дошкільної освіти; роль середовища в освіті дитини дошкільного віку; державний освітній стандарт дошкільної освіти; традиційні і нові підходи до створення розвивального середовища; перспективні орієнтири побудови розвивального середовища; координація діяльності спеціалістів закладу дошкільної освіти.

Спілкування і діяльність в дошкільному і молодшому шкільному віці.

Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Загальні основи дошкільної педагогіки

Тема 1. Предмет і методи дошкільної педагогіки.

Тема 2. Мета і завдання складових частин різнобічного виховання дітей дошкільного віку.

Кредит 2. Вікові особливості дітей та зміст навчання

Тема 3. Виховання і розвиток дітей раннього віку.

Тема 4. Виховання і розвиток дітей в період дошкільного дитинства.

Тема 5. Програма виховання в дитячому садку.

Кредит 3. Зміст і методи виховання дітей дошкільного віку

Тема 6. Фізичне виховання дітей дошкільного віку.

Тема 7. Моральне виховання дітей дошкільного віку.

Тема 8. Розумове виховання і навчання дітей дошкільного віку.

Тема 9. Трудове виховання дітей дошкільного віку.

Тема 10. Естетичне виховання дошкільників.

Кредит 4. Виховання дітей у грі та навчання

Тема 11. Гра та іграшка в житті дитини.

Тема 12. Організація педагогічного процесу та планування навчально-виховної роботи в закладі дошкільної освіти.

Кредит 5. Заклад дошкільної освіти, сім'я, школа

Тема 13. Зв'язок сім'ї і закладу дошкільної освіти у вихованні дітей.

Тема 14. Дитячий садок і школа. Наступність між дитячим садком і школою.

3. Структура навчальної дисципліни Денна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	Усьо- го	у тому числі				
		л	п	Лаб.	Інд.	С.р.
- 1 -	- 2 -	- 3 -	- 4 -	- 5 -	- 6 -	- 7 -
<i>Кредит 1. Загальні основи дошкільної педагогіки</i>						
Тема 1. Предмет і методи дошкільної педагогіки	12	2	-			10
Тема 2. Мета і завдання складових частин різнобічного виховання дітей дошкільного віку	18	4	2			12
Усього:	30	6	2			22
<i>Кредит 2. Вікові особливості дітей та зміст навчання</i>						
Тема 3. Виховання і розвиток дітей раннього віку	10	2	2			6
Тема 4. Виховання і розвиток дітей в період дошкільного дитинства	8	2	-			6
Тема 5. Програма виховання в дитячому садку.	12	-	2			10
Усього:	30	4	4			22

<i>Кредит 3. Зміст і методи виховання дітей дошкільного віку</i>						
Тема 6. Фізичне виховання дітей дошкільного віку	8	4	2			2
Тема 7. Моральне виховання дітей дошкільного віку	6	2	2			2
Тема 8. Розумове виховання і навчання дітей дошкільного віку	6	2	2			2
Тема 9. Трудове виховання дітей дошкільного віку	5	2	2			1
Тема 10. Естетичне виховання дошкільників	5	2	2			1
Усього:	30	12	10			8
<i>Кредит 4. Виховання дітей у грі та навчання</i>						
Тема 11. Гра та іграшка в житті дитини	14	2	2			10
Тема 12. Організація педагогічного процесу та планування навчально-виховної роботи в закладі дошкільної освіти	16	2	4			10
Усього:	30	4	6			20
<i>Кредит 5. Заклад дошкільної освіти, сім'я, школа</i>						
Тема 13. Зв'язок сім'ї і закладу дошкільної освіти у вихованні дітей	14	-	4			10
Тема 14. Дитячий садок і школа. Наступність між дитячим садком і школою	16	2	4			10
Усього:	30	2	8			20
Усього кредитів за дисципліною:	150	28	30			92

Заочна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		л	п	Лаб.	Інд.	С.р.
- 1 -	- 2 -	- 3 -	- 4 -	- 5 -	- 6 -	- 7 -
<i>Кредит 1. Загальні основи дошкільної педагогіки</i>						
Тема 1. Предмет і методи дошкільної	12	2	-			10

педагогіки						
Тема 2. Мета і завдання складових частин різнобічного виховання дітей дошкільного віку.	18	2	2			14
Усього:	30	4	2			24
<i>Кредит 2. Вікові особливості дітей та зміст навчання</i>						
Тема 3. Програма виховання в дитячому садку.	30	-	-			30
Усього:	30	-	-			30
<i>Кредит 3. Зміст і методи виховання дітей дошкільного віку</i>						
Тема 3. Фізичне виховання дітей дошкільного віку	30	-	2			28
Усього:	30	0	2			28
<i>Кредит 4. Виховання дітей у грі та навчання</i>						
Тема 5. Гра та іграшка в житті дитини	18	2	2			14
Тема 6. Організація педагогічного процесу та планування навчально-виховної роботи в закладі дошкільної освіти	12	2	-			10
Усього:	30	4	2			24
<i>Кредит 5. Заклад дошкільної освіти, сім'я, школа</i>						
Тема 7. Зв'язок сім'ї і закладу дошкільної освіти у вихованні дітей	30	-	2			28
Усього:	30	0	2			28
Усього кредитів за дисципліною:	150	8	8			134

4. Теми лекційних занять Денна форма навчання

№ п/п	Назва теми	Кількість год.
<i>Кредит 1. Загальні основи дошкільної педагогіки</i>		
1.	Тема 1. Предмет і методи дошкільної педагогіки	2
2.	Тема 2. Мета і завдання складових частин різнобічного виховання дітей дошкільного віку	4
<i>Кредит 2. Вікові особливості дітей та зміст навчання</i>		

3.	Тема 3. Виховання і розвиток дітей раннього віку	2
4.	Тема 4. Виховання і розвиток дітей в період дошкільного дитинства	2
<i>Кредит 3. Зміст і методи виховання дітей дошкільного віку</i>		
5.	Тема 5. Фізичне виховання дітей дошкільного віку	4
6.	Тема 6. Моральне виховання дітей дошкільного віку	2
7.	Тема 7. Розумове виховання і навчання дітей дошкільного віку	2
8.	Тема 8. Трудове виховання дітей дошкільного віку	2
9.	Тема 9. Естетичне виховання дошкільників	2
<i>Кредит 4. Виховання дітей у грі та навчання</i>		
10.	Тема 10. Гра та іграшка в житті дитини	2
11.	Тема 11. Організація педагогічного процесу та планування навчально-виховної роботи в закладі дошкільної освіти	2
<i>Кредит 5. Заклад дошкільної освіти, сім'я, школа</i>		
12.	Тема 12. Дитячий садок і школа. Наступність між дитячим садком і школою	2
Усього:		28

Заочна форма навчання

№ п/п	Назва теми	Кількість год.
<i>Кредит 1. Загальні основи дошкільної педагогіки</i>		
1.	Тема 1. Предмет і методи дошкільної педагогіки	2
2.	Тема 2. Мета і завдання складових частин різнобічного виховання дітей дошкільного віку	2
<i>Кредит 2. Вікові особливості дітей та зміст навчання</i>		
		0
<i>Кредит 3. Зміст і методи виховання дітей дошкільного віку</i>		
		0
<i>Кредит 4. Виховання дітей у грі та навчання</i>		
3.	Тема 3. Гра та іграшка в житті дитини	2

4.	Тема 6. Організація педагогічного процесу та планування навчально-виховної роботи в закладі дошкільної освіти	2
<i>Кредит 5. Заклад дошкільної освіти, сім'я, школа</i>		
		0
Усього:		8

5. Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин
<i>Кредит 1. Загальні основи дошкільної педагогіки</i>		
1.	Тема 1. Мета і завдання складових частин різнобічного виховання дітей дошкільного віку	2
<i>Кредит 2. Вікові особливості дітей та зміст навчання</i>		
2.	Тема 2. Виховання і розвиток дітей раннього віку	2
3.	Тема 3. Програма виховання в дитячому садку.	2
<i>Кредит 3. Зміст і методи виховання дітей дошкільного віку</i>		
4.	Тема 4. Фізичне виховання дітей дошкільного віку	2
5.	Тема 5. Моральне виховання дітей дошкільного віку	2
6.	Тема 6. Розумове виховання і навчання дітей дошкільного віку	2
7.	Тема 7. Трудове виховання дітей дошкільного віку	2
8.	Тема 8. Естетичне виховання дошкільників	2
<i>Кредит 4. Виховання дітей у грі та навчання</i>		
9.	Тема 9. Гра та іграшка в житті дитини	2
10.	Тема 10. Організація педагогічного процесу та планування навчально-виховної роботи в закладі дошкільної освіти	4
<i>Кредит 5. Заклад дошкільної освіти, сім'я, школа</i>		
11.	Тема 11. Зв'язок сім'ї і закладу дошкільної освіти у вихованні дітей	4
12.	Тема 12. Дитячий садок і школа. Наступність між дитячим садком і школою	4
Усього:		30

**Теми практичних занять
Заочна форма навчання**

	Назва теми	Кількість годин
<i>Кредит 1. Загальні основи дошкільної педагогіки</i>		
.	Тема 1. Мета і завдання складових частин різнобічного виховання дітей дошкільного віку	2
<i>Кредит 2. Вікові особливості дітей та зміст навчання</i>		
.		0
.		
<i>Кредит 3. Зміст і методи виховання дітей дошкільного віку</i>		
.	Тема 2. Фізичне виховання дітей дошкільного віку	2
<i>Кредит 4. Виховання дітей у грі та навчання</i>		
.	Тема 3. Гра та іграшка в житті дитини	2
<i>Кредит 5. Заклад дошкільної освіти, сім'я, школа</i>		
1.	Тема 4. Зв'язок сім'ї і закладу дошкільної освіти у вихованні дітей	2
Усього:		8

Практичні заняття

Практичне заняття № 1.

Тема: Мета і завдання складових частин різнобічного виховання дітей дошкільного віку

Мета: ознайомити студентів із теоретико-методологічними засадами і актуальними підходами до вивчення дошкільної педагогіки, як науки, її предмета, основних понять та категорій у руслі педагогіки загальної, вчити аналізувати категорії та базові поняття, сприяти розвитку майбутніх педагогів ЗДО

План заняття

- I. Виконання практичної роботи
  1. Дошкільна педагогіка як наука.
  2. Категоріально-понятійний апарат сучасної педагогіки
  3. Предмет дошкільної педагогіки як галузі педагогічних знань про дитину.

4. Розвиток теорії практики дошкільного виховання, його актуальні проблеми й перспективи.

5. Методи виховання дитини дошкільного віку (тестова перевірка за матеріалами лекції).

6. Засоби розумового виховання. Індивідуальний підхід у розумовому вихованні дошкільників.

7. Система сенсорного виховання. Роль вихователя у розв'язанні завдань сенсорного виховання дітей в різних видах діяльності.

8. Розкрийте своєрідність трудової діяльності дошкільників.

9. Методи ознайомлення дітей із працею дорослих.

II. Обговорення проблеми практичного заняття.

Запитання для обговорення:

1. Розкрийте зміст поняття дошкільна педагогіка.

2. Схарактеризуйте відомі вам теорії походження виховання.

III. Підготуйте мікровиступ, в якому розкрийте сутність 1-2 понять дошкільної педагогіки

Література:

Основна:

1. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка: підручник / Т.І. Поніманська. - 2-ге вид., доповн. – К.: Академвидав, 2013. – 464 с. - (серія «Альма-матер»).
2. Навчально-виховна діяльність у дошкільному закладі: проблеми, пошуки, знахідки : монографія / Л.П. Гайдаржийська, О.І. Гуренко. Л.І. зайцева та ін.; за ред. І.Г. Улюкаєвої. – Донецьк : Юго-Восток, 2009. – 325 с.
3. Поніманська Т.І., Дичківська І.М. Дошкільна педагогіка. Практикум. Навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів, спеціальність «Дошкільне виховання». – К.: Видавничий Дім «Слово», 2007 – 352 с.

Допоміжна:

1. Кудикіна Н.В. Гра // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; головн.ред. В.Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – С.139-190.

Завдання до практичного №2:

1. Дібрати ігри-заняття для дітей 2-3 років.

2. Скласти таблицю основних понять до даної теми.

3. Скласти опорний конспект до теми «Своєрідність періоду раннього дитинства».

Практичне заняття № 2.

Тема: Виховання і розвиток дітей раннього віку

Мета: ознайомлення студентів з особливостями фізичного і психічного розвитку людини в період раннього дитинства, завданнями та методами виховання, педагогічними правилами виховання та організацією навчання дітей раннього віку, сприяти розвитку творчості та креативності майбутніх педагогів.

План заняття

I. Виконання практичної роботи

1. Загальні закономірності фізичного і психічного розвитку дітей раннього віку.
2. Педагогічні правила виховання на етапі раннього дитинства.
3. Організація навчання в ранньому віці.

II. Обговорення проблеми практичного заняття.

Запитання для обговорення:

1. Що виступає характерною особливістю періоду раннього дитинства?
2. Що ви розумієте під поняттям розвивальне середовище?
3. В чому ви вбачаєте специфічність завдань виховання дітей раннього віку?

III. Ділова гра «Змоделювати та провести гру-заняття з дидактичною іграшкою»

Література:

Основна:

1. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка: підручник / Т.І.Поніманська. - 2-ге вид., доповн. – К.: Академвидав, 2013. – 464 с. - (серія «Альма-матер»).
2. Навчально-виховна діяльність у дошкільному закладі: проблеми, пошуки, знахідки : монографія / Л.П. Гайдаржийська, О.І. Гуренко. Л.І. зайцева та ін.; за ред. І.Г.Улюкаєвої. – Донецьк : Юго-Восток, 2009. – 325 с.
3. Поніманська Т.І., Дичківська І.М. Дошкільна педагогіка. Практикум. Навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів, спеціальність «Дошкільне виховання». – К.: Видавничий Дім «Слово», 2007 – 352 с.

Допоміжна:

1. Кудикіна Н.В. Гра // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; головн.ред. В.Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – С.139-190.

Завдання до практичного №3: Проаналізувати програми навчання та виховання дітей дошкільного віку, які затверджені для використання в ЗДО на 2024-2025 навчальний рік.

2. Опрацювати методичні рекомендації МОН України щодо особливостей організації освітнього процесу в ЗДО в 2024-2025 н. році.

Практичне заняття № 3.

Тема: Програма виховання в дитячому садку.

Мета: ознайомити студентів з нормативно-правовою базою щодо організації освітнього процесу в ЗДО

План заняття

I. Виконання практичної роботи

1. Вимоги чинних програм щодо змісту та завдань навчання та виховання дітей дошкільного віку

Ділова гра «Педрода в ЗДО: обговорення програм розвитку та навчання дітей дошкільного віку, відповідність їх змісту Базовому компоненту дошкільної освіти.

Література:

Основна:

1. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка: підручник / Т.І.Поніманська.- 2-ге вид., доповн. – К.: Академвидав, 2013. – 464 с. - (серія «Альма-матер»).
2. Навчально-виховна діяльність у дошкільному закладі: проблеми, пошуки, знахідки : монографія / Л.П. Гайдаржийська, О.І. Гуренко. Л.І. зайцева та ін.; за ред. І.Г.Улюкаєвої. – Донецьк : Юго-Восток, 2009. – 325 с.
3. Поніманська Т.І., Дичківська І.М. Дошкільна педагогіка. Практикум. Навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів, спеціальність «Дошкільне виховання». – К.: Видавничий Дім «Слово», 2007 – 352 с.

Допоміжна:

1. Кудикіна Н.В. Гра // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; головн.ред. В.Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – С.139-190.

Практичне заняття № 4

Тема: Фізичне виховання дітей дошкільного віку

Мета: ознайомлення студентів з особливостями фізичного і психічного

розвитку людини в період раннього дитинства, завданнями та методами виховання, педагогічними правилами виховання та організацією навчання дітей раннього віку, сприяти розвитку творчості та креативності майбутніх педагогів.

План заняття

I. Виконання практичної роботи

1. Загальні закономірності фізичного розвитку дітей дошкільного віку.
2. Фізичне виховання – суспільне явище.
3. Основні принципи системи фізичного виховання.
4. Основні ланки фізичного виховання.

II. Обговорення проблеми практичного заняття.

Запитання для обговорення:

1. Розкрийте принципи системи фізичного виховання;
2. Охарактеризуйте основні організаційні ланки фізичного виховання;
3. Дайте характеристику розвитку фізичної культури на Україні в 17-20 ст.;

Література:

Основна:

1. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка: підручник / Т.І.Поніманська. - 2-ге вид., доповн. – К.: Академвидав, 2013. – 464 с. - (серія «Альма-матер»).
2. Навчально-виховна діяльність у дошкільному закладі: проблеми, пошуки, знахідки : монографія / Л.П. Гайдаржийська, О.І. Гуренко. Л.І. зайцева та ін.; за ред. І.Г.Улюкаєвої. – Донецьк : Юго-Восток, 2009. – 325 с.
3. Поніманська Т.І., Дичківська І.М. Дошкільна педагогіка. Практикум. Навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів, спеціальність «Дошкільне виховання». – К.: Видавничий Дім «Слово», 2007 – 352 с.

Допоміжна:

1. Кудикіна Н.В. Гра // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; головн.ред. В.Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – С.139-190.

Завдання до практичного №5:

1. Охарактеризуйте процес засвоєння моральних цінностей.
1. 2. Духовність у казках В.О. Сухомлинського. Привести приклади.
2. Виховання духовності через спілкування з природою.

Практичне заняття № 5

Тема: Моральне виховання дітей дошкільного віку

Мета: ознайомлення студентів із специфікою морального виховання

дітей дошкільного віку, яку обумовлено її особливостями як форми суспільної свідомості, як засобом нормативного регулювання соціального життя і діяльності людей, соціалізації особистості та способом опанування нею накопиченого у суспільстві соціокультурного соціоісторичного досвіду, із моральною культурою як синтезом переконань і поведінки, що обумовлює ефективний загальний розвиток особистості у сенситивному періоді формування

План заняття

I. Виконання практичної роботи

1. особливості морального виховання – завдання всебічного виховання дітей дошкільного віку.
2. Моральні уявлення і моральна поведінка.
3. Засоби і умови морального виховання.
4. Характеристика процесу і змісту морального виховання в дошкільному віці.
5. Поняття культури поведінки та її компоненти.

II. Обговорення проблеми практичного заняття.

Запитання для обговорення:

1. Розкрийте зміст поняття моральне виховання і моральний розвиток
2. Охарактеризуйте методи формування моральних почуттів і відношень
3. Розкрийте основні норми морального виховання дітей дошкільного віку.;
4. Опишіть специфіку морального виховання дітей дошкільного віку

Література:

Основна:

1. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка: підручник / Т.І.Поніманська. - 2-ге вид., доповн. – К.: Академвидав, 2013. – 464 с. - (серія «Альма-матер»).
2. Навчально-виховна діяльність у дошкільному закладі: проблеми, пошуки, знахідки : монографія / Л.П. Гайдаржийська, О.І. Гуренко. Л.І. зайцева та ін.; за ред. І.Г.Улюкаєвої. – Донецьк : Юго-Восток, 2009. – 325 с.
3. Поніманська Т.І., Дичківська І.М. Дошкільна педагогіка. Практикум. Навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів, спеціальність «Дошкільне виховання». – К.: Видавничий Дім «Слово», 2007 – 352 с.

Допоміжна:

1. Кудикіна Н.В. Гра // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; головн.ред. В.Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – С.139-190.

Завдання до практичного №6:

- 1.Виписати визначення розумова активність.
2. Система сенсорного виховання. Роль вихователя у розв'язанні завдань сенсорного виховання дітей в різних видах діяльності.

Практичне заняття № 6

Тема: Розумове виховання і навчання дітей дошкільного віку

Мета: ознайомлення студентів із основами різних наук про особливості розвитку періоду дошкільного дитинства, пізнавальних здібностей, формування на цій основі першооснов наукового світогляду дітей, ознайомлення із фактологічними матеріалами, поняттями і положеннями з усіх галузей науки і культури у руслі проблеми, сприймання систематизації наукових знань студентів, стимулювання їх до самоосвіти

План заняття

I. Виконання практичної роботи

- 1.Поняття про розумовий розвиток і розумове виховання.
2. Сенсорне виховання- складова частина розумового виховання.
- 3.Завдання, зміст, методи і засоби розумового виховання.
4. Система сенсорного виховання. Роль вихователя у розв'язанні завдань сенсорного виховання дітей в різних видах діяльності.

II. Обговорення проблеми практичного заняття.

Запитання для обговорення:

1. Розкрийте сутність поняття сенсорне виховання.
2. Вкажіть етапи оволодіння сенсорними еталонами в ранньому і дошкільному віці.
3. Розкрийте необхідні умови сенсорного виховання в ЗДО і родині.

Література:

Основна:

1. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка: підручник / Т.І.Поніманська.- 2-ге вид., доповн. – К.: Академвидав, 2013. – 464 с. - (серія «Альма-матер»).

2. Навчально-виховна діяльність у дошкільному закладі: проблеми, пошуки, знахідки : монографія / Л.П. Гайдаржійська, О.І. Гуренко. Л.І. зайцева та ін.; за ред. І.Г.Улюкаєвої. – Донецьк : Юго-Восток, 2009. – 325 с.

3. Поніманська Т.І., Дичківська І.М. Дошкільна педагогіка. Практикум. Навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів, спеціальність «Дошкільне виховання». – К.: Видавничий Дім «Слово», 2007 – 352 с.

Допоміжна:

1. Кудикіна Н.В. Гра // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; головн.ред. В.Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – С.139-190.

Завдання до практичного №7:

- 1.Розкрийте сутність поняття трудове виховання
2. Окресліть мету трудового виховання за традиціями народної педагогіки.
- 3.В чому полягає особливість праці в природі?

Практичне заняття № 7

Тема: Трудове виховання дітей дошкільного віку

Мета: ознайомлення студентів із сенситивністю періоду дошкільного дитинства для формування основ стійких переконань про працю, як життєву необхідність, оволодіння навичками привчання дітей до самообслуговування, прогнозування і визначення доцільності елементарних трудових дій, формування навичок ручної, господарсько-побутової праці, усвідомлення важливості стимулювання трудового виховання у різні види діяльності дітей у ЗДО.

План заняття

I. Виконання практичної роботи

- 1.Сутність трудового виховання дошкільників.
2. Завдання трудового виховання в ЗДО.
- 3.Види праці дітей.
4. Форми організації трудової діяльності в дошкільному віці.
- 5.Методи ознайомлення дітей із працею дорослих.

II. Обговорення проблеми практичного заняття.

Запитання для обговорення:

1. . Охарактеризуйте дидактичні умови забезпечення успішного виконання

завдань трудового виховання.

2. Порівняти зміст програм згідно теми.
3. Перелічіть види чергувань в ЗДО

Література:

Основна:

1. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка: підручник / Т.І.Поніманська.- 2-ге вид., доповн. – К.: Академвидав, 2013. – 464 с. - (серія «Альма-матер»).
2. Навчально-виховна діяльність у дошкільному закладі: проблеми, пошуки, знахідки : монографія / Л.П. Гайдаржийська, О.І. Гуренко. Л.І. зайцева та ін.; за ред. І.Г.Улюкаєвої. – Донецьк : Юго-Восток, 2009. – 325 с.
3. Поніманська Т.І., Дичківська І.М. Дошкільна педагогіка. Практикум. Навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів, спеціальність «Дошкільне виховання». – К.: Видавничий Дім «Слово», 2007 – 352 с.

Допоміжна:

1. Кудикіна Н.В. Гра // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; головн.ред. В.Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – С.139-190.

Завдання до практичного №8:

- 1.Значення естетики поведінки дітей і дорослих.
2. Засоби і методи естетичного виховання.
- 3.Підготувати зміст консультацій для батьків на тему «Зустріч дітей із прекрасним»

Практичне заняття № 8

Тема: Естетичне виховання дітей дошкільного віку

Мета: ознайомлення студентів із метою естетичного виховання і розвитку дітей, формування естетичної культури особистості, навичок взаємодії з прекрасним задля удосконалення рівня естетичної культури особистості.

План заняття

I. Виконання практичної роботи

- 1.Поняття про естетичне виховання та розвиток дітей дошкільного віку.
2. Завдання естетичного виховання дошкільників.
- 3.Зміст естетичного виховання дітей дошкільного віку.
4. Засоби естетичного виховання

II. Обговорення проблеми практичного заняття.

Запитання для обговорення:

1. Розкрийте зв'язок естетичного виховання з іншими сторонами виховання дитини.
2. Вкажіть особливості організації естетичного виховання у ЗДО.
3. Розкрийте зміст і завдання естетичного виховання дітей дошкільного віку.

Література:

Основна:

1. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка: підручник / Т.І.Поніманська. - 2-ге вид., доповн. – К.: Академвидав, 2013. – 464 с. - (серія «Альма-матер»).
2. Навчально-виховна діяльність у дошкільному закладі: проблеми, пошуки, знахідки : монографія / Л.П. Гайдаржийська, О.І. Гуренко. Л.І. зайцева та ін.; за ред. І.Г.Улюкаєвої. – Донецьк : Юго-Восток, 2009. – 325 с.
3. Поніманська Т.І., Дичківська І.М. Дошкільна педагогіка. Практикум. Навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів, спеціальність «Дошкільне виховання». – К.: Видавничий Дім «Слово», 2007 – 352 с.

Допоміжна:

1. Кудикіна Н.В. Гра // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; головн.ред. В.Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – С.139-190.

Завдання до практичного №9:

1. Назвіть основні положення, за якими гра дошкільника посідає місце провідного виду діяльності.
2. Розробити конспект сюжетно-рольової гри.

Практичне заняття № 9

Тема: Гра та іграшка в житті дитини

Мета: ознайомити студентів із систематизованими науковими знаннями про гру як провідний вид діяльності дітей дошкільного віку, розкрити стан і передумови розвитку сюжетно-рольової гри, сконцентрувати основну увагу на найскладніших питаннях (роль вихователя у керівництві ігровою діяльністю, добір ігор).

План заняття

I. Виконання практичної роботи

1. Характеристика гри як виду діяльності в розвитку дитини
2. Види ігор дітей дошкільного
3. Структурні компоненти сюжетно-

рольової грою.

3. Структура дидактичної гри. Методика організації та керівництва дидактичною грою в різних вікових групах.

II. Обговорення проблеми практичного заняття.

Запитання для обговорення:

1. Проаналізувати різні класифікації дитячої гри. Скласти таблицю.
2. На основі аналізу програми «Дитина» представити вимоги до організації ігрового середовища ДНЗ.
3. Розробити текст консультацій для батьків стосовно організації й забезпечення належних умов для гри дитини в родині.
4. Особливості творчої гри. Взаємодія дітей у творчих іграх.
5. Виховні можливості будівельно-конструкційних ігор.
6. Роль вихователя у розвитку ігрової діяльності дітей.

Література:

Основна:

1. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка: підручник / Т.І.Поніманська. - 2-ге вид., доповн. – К.: Академвидав, 2013. – 464 с. - (серія «Альма-матер»).
2. Навчально-виховна діяльність у дошкільному закладі: проблеми, пошуки, знахідки : монографія / Л.П. Гайдаржийська, О.І. Гуренко. Л.І. зайцева та ін.; за ред. І.Г.Улюкаєвої. – Донецьк : Юго-Восток, 2009. – 325 с.
3. Поніманська Т.І., Дичківська І.М. Дошкільна педагогіка. Практикум. Навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів, спеціальність «Дошкільне виховання». – К.: Видавничий Дім «Слово», 2007 – 352 с.

Допоміжна:

1. Кудикіна Н.В. Гра // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; головн.ред. В.Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – С.139-190.

Завдання до практичного №10:

- 1.Розкрийте значення планування освітнього процесу в ЗДО.
2. Охарактеризуйте вимоги до планування.
3. назвіть умови успішного планування.

Практичне заняття № 10

Тема: Організація педагогічного процесу та планування навчально-

виховної роботи в закладі дошкільної освіти

Мета: ознайомити студентів із нормативно-програмовими документами, які є основою для планування педагогічного процесу в ЗДО, плануванням різних форм навчальної діяльності та інших навчально-виховних заходів згідно встановлених в ЗДО видів планів.

План заняття

I. Виконання практичної роботи

- 1.Значення планування освітньої роботи в ЗДО
2. Перспективне планування в ЗДО
- 3.Календарно-тематичне планування в ЗДО

II. Обговорення проблеми практичного заняття.

Запитання для обговорення:

- 1.Розкрийте особливості планування й обліку роботи в групах ЗДО.
- 2.Скласти календарне планування освітньої роботи вихователя за основними режимними моментами першої і другої половини дня.

Література:

Основна:

1. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка: підручник / Т.І.Поніманська. - 2-ге вид., доповн. – К.: Академвидав, 2013. – 464 с. - (серія «Альма-матер»).
2. Навчально-виховна діяльність у дошкільному закладі: проблеми, пошуки, знахідки : монографія / Л.П. Гайдаржийська, О.І. Гуренко. Л.І. зайцева та ін.; за ред. І.Г.Улюкаєвої. – Донецьк : Юго-Восток, 2009. – 325 с.
3. Поніманська Т.І., Дичківська І.М. Дошкільна педагогіка. Практикум. Навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів, спеціальність «Дошкільне виховання». – К.: Видавничий Дім «Слово», 2007 – 352 с.

Допоміжна:

1. Кудикіна Н.В. Гра // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; головн.ред. В.Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – С.139-190.

Завдання до практичного №11:

- 1.Скласти презентацію «Наступність в роботі ЗДО і початкової школи в умовах впровадження нових освітніх стандартів»

Практичне заняття № 11

Тема: Зв'язок сім'ї і закладу дошкільної освіти у вихованні дітей

План заняття

I. Виконання практичної роботи

1. Проблема сімейного виховання в працях українських педагогів-дослідників.
2. Педагогічна культура сім'ї.
3. Клубна робота як нова форма роботи з батьками.

II. Обговорення проблеми практичного заняття.

Запитання для обговорення:

1. Розкрийте особливості партнерської взаємодії..
2. Розробити анкету для батьків.
3. Моделювання однієї із форм роботи з батьками.

Література:

Основна:

1. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка: підручник / Т.І.Поніманська. - 2-ге вид., доповн. – К.: Академвидав, 2013. – 464 с. - (серія «Альма-матер»).
2. Навчально-виховна діяльність у дошкільному закладі: проблеми, пошуки, знахідки : монографія / Л.П. Гайдаржийська, О.І. Гуренко. Л.І. зайцева та ін.; за ред. І.Г.Улюкаєвої. – Донецьк : Юго-Восток, 2009. – 325 с.
3. Поніманська Т.І., Дичківська І.М. Дошкільна педагогіка. Практикум. Навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів, спеціальність «Дошкільне виховання». – К.: Видавничий Дім «Слово», 2007 – 352 с.

Допоміжна:

1. Кудикіна Н.В. Гра // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; головн.ред. В.Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – С.139-190.

Завдання до практичного №12

1. Розробити консультацію для батьків (тематику та вікову групу обрати за бажанням)

Практичне заняття № 12

Тема: Дитячий садок і школа. Наступність між дитячим садком і школою

Мета: ознайомити студентів із основами наукового обґрунтування поняття готовність дітей до шкільного навчання, сконцентрувати увагу на найбільш складних і визначальних питаннях (наступності і перспективності між дошкільною та початковою ланками освіти).

План заняття

I. Виконання практичної роботи

1. Поняття готовність до шкільного навчання.
2. Загальна і спеціальна підготовка дітей до школи.

3. Наступність між дитячим садком і школою

II. Обговорення проблеми практичного заняття.

Запитання для обговорення:

1. Назвіть компоненти загальної готовності.
2. Визначте психологічні особливості дітей 6-7 років.
3. У чому полягає спільна робота школи та ЗДО у підготовці дітей до навчання в школі

Література:

Основна:

1. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка: підручник / Т.І.Поніманська. - 2-ге вид., доповн. – К.: Академвидав, 2013. – 464 с. - (серія «Альма-матер»).
2. Навчально-виховна діяльність у дошкільному закладі: проблеми, пошуки, знахідки : монографія / Л.П. Гайдаржийська, О.І. Гуренко. Л.І. зайцева та ін..; за ред. І.Г.Улюкаєвої. – Донецьк : Юго-Восток, 2009. – 325 с.
3. Поніманська Т.І., Дичківська І.М. Дошкільна педагогіка. Практикум. Навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів, спеціальність «Дошкільне виховання». – К.: Видавничий Дім «Слово», 2007 – 352 с.

Допоміжна:

1. Кудикіна Н.В. Гра // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; головн.ред. В.Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – С.139-190.

6. Самостійна робота:

До теми 1.Опрацювати фахові журнали з питань дошкільного виховання та створити бібліографічний покажчик статей з теми «Напрями виховної роботи в ЗДО». . Одну із статей презентувати на практичному заняття.

До теми 2.

1. Змодельювати розвивальне середовище групи раннього віку.
- 2.Законспектувати статтю за означеною темою (журнал Дошкільне виховання 2019-2021 н. рік)
- 3.Розробити педагогічні правила виховання на етапі раннього дитинства.
4. Розкрити сутність поняття раннє втручання

До теми 3. Проаналізувати програми навчання та виховання дітей дошкільного віку, які затверджені для використання в ЗДО на 2024-2025 навчальний рік.

До теми 4.

1. Охарактеризуйте взаємозв'язок фізичного виховання з моральним, розумовим, естетичним вихованням.
2. Розкрийте суть фізичного виховання дітей у спадщині видатних вчених: філософів, педагогів, медиків.

До теми 5.

1. Розробити проблемну ситуацію, яка потребує від дитини самостійного вибору морально-цінного рішення, вияву гуманності.
2. Підготувати мультимедійну презентацію «Виховання духовності у дітей дошкільного віку»

До теми 6.

1. Розробити кросворд з тематики практичного заняття.
2. Представити сенсорні еталони.
3. Підготувати необхідний матеріал для демонстрації одного з методів формування розумової активності дітей.

До теми 7.

1. Зробити порівняльний аналіз завдань трудового виховання дітей у чинних програмах виховання. Результати оформити в таблицю.
2. Дібрати дидактичні ігри з метою закріплення та уточнення знань дітей про різні види праці.
3. Дібрати художні твори про працю дорослих для дітей дошкільного віку

До теми 8.

1. Розробити бесіди з дітьми естетичного спрямування.
2. Проаналізувати естетичність оформлення групової кімнати.
3. Окреслити можливості естетичного виховання під час трудової діяльності.

До теми 9.

1. Скласти таблицю методичних прийомів керівництва сюжетно-рольовими іграми дітей дошкільного віку.

2. З чинних програм розвитку дітей дошкільного віку виписати тематику рухливих ігор для кожної вікової групи, запропонувати методику їх проведення.
3. Моделювання різних видів ігор.
4. Розробити конспект заняття мистецтвознавчого характеру для узагальнення знань дітей по ознайомленню з певним видом української декоративної іграшки.

До теми 10

1. Під час навчально-педагогічної практики ознайомитися з перспективними та календарними планами вихователів, охарактеризувати їх структуру та зміст.
2. Розробити планування на тиждень (вікову група, вид плану за вибором студента)

До теми 11.

1. Розробити анкету для батьків.
2. Розробити тематику консультацій для батьків.
3. Розробити батьківський стенд.

До теми 12

1. Розробити презентацію «Адаптація дітей дошкільного віку до шкільного навчання».
2. Описати діагностичні методики вивчення готовності дитини до навчання в школі.

7. Контрольні роботи

Контрольна робота 1

Варіант 1

1. Схарактеризуйте предмет дошкільної педагогіки, її завдання.
2. Розкрийте основні етапи становлення дошкільної педагогіки як науки, її розвиток.
3. Схарактеризуйте методологічні основи дошкільної педагогіки.
4. Схарактеризуйте завдання складових частин виховання.

Варіант 2

1. Розкрийте особливості виховання і розвитку дітей 2-го - 3-го року життя..
2. Особливості роботи з батьками дітей раннього віку.
3. Розкрийте роль виховання у розвитку і формуванні особистості та схарактеризуйте фактори, що на них впливають.
4. Педагогічна вікова періодизація дошкільного дитинства.

Варіант 3.

1. Розкрийте сутність роботи з обдарованими дітьми.
2. Схарактеризуйте методологічні основи дошкільної педагогіки.
3. Програма, її значення в роботі з дітьми-дошкільниками.
4. Схарактеризуйте вимоги до програм навчання і виховання дітей дошкільного віку

Контрольна робота 2

Варіант 1

1. Розкрийте зміст та завдання фізичного виховання дітей дошкільного віку.
2. Народна педагогіка про фізичне виховання.
3. Схарактеризуйте засоби фізичного виховання дошкільників: а) режим в житті дитини; б) харчування; в) виховання культурно-гігієнічних навичок у дитини-дошкільника; г) загартування; д) фізичні вправи.
4. Розкрийте зміст та завдання морального виховання дітей дошкільного віку

Варіант 2

1. Особливості організації роботи з рухової активності дітей в закладі дошкільної освіти.
2. Положення народної педагогіки про моральне виховання.
3. Схарактеризуйте завдання морального виховання.
4. Схарактеризуйте завдання, зміст і засоби розумового виховання дітей.

Варіант 3

1. Схарактеризуйте зміст і методи морального виховання.
2. Розкрийте погляди вчених на розумовий розвиток дошкільників.
3. Зміст та методика сенсорного виховання дитини-дошкільника.
4. Дайте характеристику принципам організації трудової діяльності дітей.

Варіант 4

1. Обґрунтуйте теоретичні основи трудового виховання дітей дошкільного віку.
2. Дайте характеристику засобам трудового виховання.

3. Розкрийте зміст завдань естетичного виховання.
4. Схарактеризуйте виховні функції гри.

Контрольна робота 3

Варіант 1

1. Розкрийте особливості організації життя дітей в різних вікових групах ЗДО.
2. Дайте характеристику принципам та закономірності педагогічного процесу
3. Проблема сімейного виховання в працях українських педагогів-дослідників.

Варіант 2

1. Розкрийте роль середовища в освіті дитини дошкільного віку.
2. Дайте характеристику формам роботи з дітьми дошкільного віку.
3. Розкрийте особливості партнерської взаємодії в ЗДО.
4. Дайте характеристику заняттю як форми дошкільного навчання.

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ

Критерії оцінювання. Основними критеріями оцінювання відповідей на практичних заняттях є:

Студенту виставляється «відмінно» за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.

Студенту виставляється «дуже добре» за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.

Студенту виставляється «достатньо» за вияв знань із основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.

1.1. Розподіл балів, які отримують студенти

Денна форма навчання

Модулі

у

№ 1 (практичний)												№ 2 теор	№ 3 (самостійна робота)						
Кредит 1		Кредит 2		Кредит 3				Кредит 4		Кредит 5			Усього	Тест. контроль	Кредит 1	Кредит 2	Кредит 3		Кредит 4
Т.1	Т.2	Т.3	Т.4	Т.5	Т.6	Т.7	Т.8	Т.9	Т.10	Т.11	Т.12								
20	20	20	20	10	10	10	10	20	20	20	20	200	30	60	60	60	60	60	500

Студенту виставляється мінімальний «задовільно», якщо відповідь під час відтворення основного програмового матеріалу була поверховою, фрагментарною, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення...

Поточний контроль знань студентів здійснюється за:

- активність та результативність роботи на практичних заняттях;
- виконання завдань для самостійного опрацювання;
- виконання індивідуальної роботи;
- виконання модульних контрольних робіт.

Критерії поточного контролю:

- активність та результативність роботи на практичних заняттях – до 10 балів;
- виконання завдань для самостійного опрацювання – до 10 балів;
- виконання модульної контрольної роботи №1 – до 20 балів;
- виконання модульної контрольної роботи №2 – до 20 балів.